

1 Existence řízení o platebním rozkazu

1.1 Předmět řízení

V rakouském občanském soudním řádu (*Zivilprozessordnung*, ZPO) je upraveno vlastní, v praxi velmi osvědčené řízení o vydání platebního rozkazu na zaplacení peněžitého nároku. Převážná většina řízení o platebním rozkazu je v Rakousku prováděna prostřednictvím systému elektronického právního styku, čímž se řízení o vydání platebního rozkazu podstatně zrychlilo a zjednodušilo.

1.1.1 Jaké druhy pohledávek přicházejí v úvahu (např. pouze peněžité pohledávky, pouze pohledávky vyplývající ze smlouvy atd.)?

Oblast působnosti řízení o platebním rozkazu je omezena na peněžité nároky. Z oblasti působnosti řízení o platebním rozkazu jsou ovšem vyňaty ty peněžité nároky, o kterých je rozhodováno ve zvláštním druhu řízení (tzv. „nesporná řízení“ – *Ausserstreitverfahren*). Řízení o platebním rozkazu je totiž neslučitelné se zásadou uplatňovanou v nesporném řízení, totiž že je soud z úřední povinnosti – tedy i bez návrhu stran – povinen zjišťovat všechny skutečnosti relevantní k vydání rozhodnutí. Stejně tak nemohou být z důvodů procesních zvláštností uplatněny v řízení o platebním rozkazu věci vyplývající ze sociálního práva nebo nároky týkající se směnec nebo šeků.

1.1.2 Je stanovena horní hranice hodnoty pohledávky?

Hodnota sporu nesmí v řízení o platebním rozkazu přesáhnout od 1. července 2009 částku 75 000 EUR. Žaloby, jejichž hodnota sporu převyšuje tuto uvedenou hranici, musí být ve formě přípravného podání uplatněny v „řádném“ soudním řízení.

1.1.3 Je použití takového řízení dobrovolné nebo povinné?

Řízení o vydání platebního rozkazu je v případě peněžitých nároků, jejichž hodnota nepřevyšuje výše uvedenou hranici, v Rakousku povinné.

1.1.4 Je řízení použitelné, když žalovaný žije v jiném členském státě nebo ve třetí zemi?

Rakouské řízení o vydání platebního rozkazu se nepoužije tehdy, pokud má žalovaný bydliště, obvyklý pobyt nebo sídlo v zahraničí. V takovýchto sporech je nutno žalobu uplatnit v „řádném“ soudním řízení. Na základě žaloby vyzve v takovém případě příslušný soud žalovaného, aby ve lhůtě čtyř týdnů podal žalobní odpověď, nebo stanoví termín jednání.

Pro uplatnění peněžitých nároků proti žalovanému, který má bydliště v jiném členském státě EU je možno fakultativně využít řízení o vydání evropského platebního rozkazu.

1.2 Příslušný soud

Peněžité nároky, jejichž hodnota nepřevyšuje částku 15 000 EUR (od 1. ledna 2013), musí být uplatněny u okresního soudu (*Bezirksgericht*). Peněžité nároky, jejichž hodnota sporu je vyšší než 15 000 EUR, musí být zásadně uplatněny u soudů prvního stupně (*Gerichtshöfe erster Instanz*), pokud tyto nároky nespádají do zvláštní příslušnosti okresních soudů (vlastní příslušnost).

Příslušnost v rakouském vnitrostátním řízení o vydání platebního rozkazu se řídí podle obecné úpravy příslušnosti, zvláštní úprava pro určení příslušnosti neexistuje. Informace o právní úpravě příslušnosti v rakouském právu jsou k dispozici na informačním listu „Soudní příslušnost“. Informace k otázce, který soud je příslušný pro konkrétní soudní řízení, je možno nalézt na internetových stránkách rakouského ministerstva spravedlnosti (*Bundesministerium für Justiz*) v sekci „eGovernment“ („*Gerichtssuche*“).

K vedení řízení o evropském platebním rozkazu je v Rakousku výlučně příslušný okresní soud pro obchodní věci ve Vídni (*Bezirksgericht für Handelssachen Wien*).

1.3 Formální požadavky

1.3.1 Je povinné použití standardního formuláře? (pokud ano, kde jej lze získat?)

Žaloba na vydání platebního rozkazu musí být podána ve standardizované formě. Pro rakouské řízení o platebním rozkazu se používají různé formuláře v závislosti na tom, zda se jedná o žalobu na peněžité plnění v „řádném“ řízení o platebním rozkazu, v pracovněprávním řízení o platebním rozkazu nebo v řízení o evropském platebním rozkazu. Formuláře jsou ke stažení na internetových stránkách spolkového ministerstva spravedlnosti (*Bundesministerium für Justiz*) v sekci „Služby pro občany“ (*Bürgerservice*), kde mohou být ale také rovnou vyplněny online.

1.3.2 Je vyžadováno právní zastoupení?

V případě sporu, jehož hodnota převyšuje částku 5 000 EUR, je třeba k podání žaloby zastoupení advokátem. Tato povinnost se nevztahuje na ty spory, o kterých ze zákona bez ohledu na výši hodnoty sporu rozhodují okresní soudy (vlastní příslušnost). V takovýchto případech se jedná o „relativní povinné zastoupení advokátem“. To znamená, že strana může jednat sama, ale v případě, že by se chtěla nechat zastoupit, může se nechat zastupovat pouze advokátem.

V řízení o evropském platebním rozkazu není dána povinnost být zastoupen advokátem.

1.3.3 Jak podrobně musím odůvodnit nárok?

Požadavky na obsahové náležitosti žaloby na vydání platebního rozkazu se zásadně neodlišují od těch, které jsou kladeny na žaloby podávané v „řádném“ řízení. Žalobce ovšem v žalobě na vydání platebního rozkazu nemusí uvádět právní důvod, o který opírá svůj nárok. Skutečnosti, které jsou uvedeny k odůvodnění nároku, však musejí být dostatečně podrobné, aby bylo možno nárok konkretizovat a odvodit z něj určitou žádost („odůvodněnost“ žaloby).

1.3.4 Je nutné předložit písemné důkazy o dotčené pohledávce? Pokud ano, jaké listiny jsou přípustné jako důkazy?

V Rakousku se uplatňuje model řízení o platebním rozkazu, v nichž nemusí být povinně předkládány důkazy. Předložení listiny jako důkazu tvrzeného nároku tedy není podmínkou pro podání žaloby na vydání platebního rozkazu. Pokud však žalobce uvedením nepravdivých nebo neúplných údajů v žalobě vymohl nebo se snažil vymoci vydání platebního rozkazu, jednal v rozporu s ustanovením rakouského občanského soudního řádu, v němž je za takového jednání uložena peněžité pokuta.

1.4 Odmítnutí návrhu

Soud provádí pouze souhrnnou kontrolu žaloby. Soud nepřezkoumává obsahovou správnost, ale pouze právní odůvodněnost nároku („odůvodněnost“ žaloby). Pokud žaloba na vydání platebního rozkazu splňuje formální a obsahové požadavky (pokud obsahuje konkrétní žádost, tvrdí skutečnosti, ze kterých je žádost odvozena, uvádí důkazní prostředky, údaje týkající se soudní příslušnosti a pokud je nárok dostatečně konkretizován), vydá soud platební rozkaz. Zamítnutí žaloby na vydání platebního rozkazu z formálních důvodů není v rakouském občanském soudním řádu stanoveno. Pokud soud dospěje k závěru,

že nejsou splněny podmínky pro vydání platebního rozkazu, návrh nezamítne, nýbrž ihned z úřední povinnosti zahájí „řádné“ soudní řízení. Jestliže má ale žaloba pouze určité formální vady, může soud žalobce nejdříve vyzvat, aby podání opravil nebo doplnil.

1.5 Odvolání

Protože rakouský občanský soudní řád neobsahuje žádné ustanovení o zamítnutí žaloby na vydání platebního rozkazu, nýbrž automaticky zahájí „řádné“ soudní řízení, není možno podat opravný prostředek.

1.6 Odpor

Lhůta pro podání odporu proti platebnímu rozkazu činí čtyři týdny. Lhůta začíná běžet doručením písemného vyhotovení platebního rozkazu žalovanému. Tato lhůta nemůže být soudem zkrácena ani prodloužena.

Odpor proti platebnímu rozkazu vydanému soudem prvního stupně (*Gerichtshof erster Instanz*) (ve sporech, jejichž hodnota je vyšší než 15 000 EUR, ale nepřevyšuje částku 75 000 EUR) musí mít tytéž obsahové náležitosti jako žalobní odpověď. Odpor musí tedy obsahovat určitou žádost, skutečnosti a okolnosti, na kterých jsou námitky založeny, a dále důkazní prostředky, o které žalovaný opírá svá tvrzení. V řízení před soudem prvního stupně je ve věci podání odporu proti platebnímu rozkazu stanoveno povinné zastoupení advokátem.

V řízení před okresními soudy (*Bezirksgerichte*) (ve sporech, jejichž hodnota nepřesahuje částku 15 000 EUR nebo v případě vlastní příslušnosti nepřesahuje částku 75 000 EUR) není pro podání odporu povinné zastoupení advokátem stanoveno. Pro písemný odpor je v těchto řízeních dostačující, aby v něm žalovaný soud, který platební rozkaz vydal, ve vlastnoručně podepsaném dopise sdělil, že chce proti platebnímu rozkazu podat odpor. Odůvodnění odporu, jako je tomu zapotřebí v řízení před soudem prvního stupně, zde není nutné. Žalovaný může podat odpor také ústně do protokolu u soudu, který platební rozkaz vydal, nebo u okresního soudu, v jehož obvodu má pobyt.

1.7 Účinek odporu

Pokud žalovaný podá včas odpor, ruší se tím platební rozkaz v plném rozsahu a soud bez dalšího návrhu automaticky nařídí „řádné“ jednání o žalobě, ve kterém se budou projednávat tvrzení obsažená v žalobě a námitky, které proti nim byly vzneseny.

1.8 Účinek nepodání odporu

V Rakousku je řízení o platebním rozkazu jednostupňové. Pokud žalovaný proti platebnímu rozkazu nepodá, nebo nepodá včas, odpor, stane se platební rozkaz bez dalšího návrhu žalobce vykonatelným. Druhé soudní rozhodnutí není zákonem upraveno.

1.8.1 Jaké kroky je třeba podniknout k získání vykonatelného rozhodnutí?

Soud z úřední povinnosti potvrdí vykonatelnost platebního rozkazu. Na základě vykonatelného vyhotovení platebního rozkazu může žalobce proti žalovanému zahájit exekuční řízení.

1.8.2 Je toto rozhodnutí konečné nebo má žalovaný ještě možnost se proti tomuto rozhodnutí odvolat?

Platební rozkaz může být podle rakouského práva napaden pouze odporem, jiný opravný prostředek nemá žalovaný k dispozici. Proti výroku o nákladech řízení obsaženém v platebním rozkazu však může žalobce nebo žalovaný ve lhůtě 14 dnů od doručení podat opravný prostředek (*Kostenrekurs*). Závažné vady týkající se doručení může žalovaný uplatnit bez omezení lhůtou návrhem na zrušení potvrzení o vykonatelnosti. Pokud nemohl žalovaný z důvodu neodvratitelné a nepředvídatelné události včas podat odpor, může ve lhůtě 14 dnů od odpadnutí překážky podat návrh na „uvedení do předešlého stavu“ ohledně zmeškání lhůty k podání odporu.

Poslední aktualizace: 11/03/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.